

Eylül 2020

RA F

Edebiyat,
fikir,
kültür,
sanat
derginiz.

Yıl: 1
Sayı: 6
Eylül 2020

Editörler

Süveyda Güleç
Sevinç Beysun Sağar

Editör Yardımcısı

Ahmet Öztürk

Kapak

Ahmet Öztürk

Düzeltili

Şeyma Karaca
Tarik Güleç

Tasarım

Mehmet Hakan Karaduman
Şeyma Karaca

Sosyal Medya Sorumlusu

Aybike Ulubaş

Yardımcı Ekip

Gül Sultan Çiçek
Meryem Özdemir
Seleme Kayabaşı
Zeynep Sude Alataş

İletişim

rafdergi20@gmail.com

raf.dergi

raf_dergi

*bazı görsel içerikler freepik.com'dan alınmıştır.

02 Editörden 03 Akşam Şiir 04 Şiirhane

05 Melek Öpücüğünün Sonrasına Şiir 06 Bir Şiir ve Sen Şiir 07 Pembe Karanfilli Adamın Hikayesi Öykü

08 Alıntılar 09 Eylül'e Dair Deneme 10 Yalnızca Sabır Kalır İnsanda Şiir

11 Gezgin Gezi Yazısı 13 Dorian Gray'ın Portresi Kitaplık 14 Foto-Sentez I

15 Güneşi Boğmak Şiir 16 Röportaj 19 Unutulmuş Şiir

20 Foto-Sentez II 21 Unutana Değın Deneme 22 Ruth Kitaplık

24 Konser An'ı 25 Durak Öykü 27 Aşka Dair Paranoya Deneme

28 Çemberimde Gül Oya Dizi Sever 29 Şampiyonlar Film Sever 32 Şiirhane

33 Ranza Konuşuyor Şiir 34 Ateş-i Suzan Öykü 35 Babil'deki İskender Tablo

37 Şiirhane

İ
Ç
İ
N
D
E
K
İ
L
E
R

Editörden

İlham güzelliكتedir. Güzelliğın, o en derine işlerkenki perde perde yayılmasındadır. Bunu yalnız, kelimelerin kalpten kaleme dökülürken çıkardığı sesi elini attığı her sayfada dinleyen bilir.

Yarım asırlık çınarlarda, sonbahara sıkı sıkıya tutunmuş bir yaprakta, yetmişlik ninenin avcunun içindeki nasırlarda, misketiyle akşam ezanını cebinde taşıyan çocuğun gözündeki ışıktadır ilham.

Hem ilham, kimi kimsesi kalmamış, alevini külünden ayırmanın imkansız olduğu, eski sandıklarda unutulmaya yüz tutmuş hüzünlerde de ziyadesiyle bulunur.

İlham, aşkla bakan iki sevgilidedir,
Asfaltı delip nefes almak için canını dişine takmış papatyadadır,
Yeni doğmuş bir bebeğin süt kokan yanağındadır.
İlham, uzun uzadıya konuşulmuş bir yolun sonundadır,
Hikayesi henüz yazılmamış bir bestenin başındadır.

İlham güzelliğın her zerresindedir.

Sağlıcakla kalın sevgili okur, ilhamınız hiç eksik olmasın...

Akşam

Burak Yüksel

Akşam olur gönlümde
Ne zaman ki adın dolansa dilime
Ve bir ayaz bu akşamüstü
Senden bana arta kalan
Akşam olur gönlümde

Yalnızlıktır aşktan payıma düşen,
Şairlerin vazgeçilmezi yalnızlık
Asırlardır anlatılmaya çalışılan halbuki
Yalnızlığın aşkçasıdır sensizlik
Yalnızlıktır aşktan payıma düşen,

Öğrenemedi dudaklarım şükretmeyi
Sadece senin dudaklarını arar
Derim adı okşuyor ya seni
Affet yarabbim
Öğrenemedi dudaklarım şükretmeyi

Eskimiş bir masaldır kavuşmak
Ayrılığı tattıktan sonra
Sevdayı anlamlı kılandır ayrılık
Aşkı en iyi anlatan hatip
Eskimiş bir masaldır kavuşmak

Müziğimde bir notam eksik kalır
Sen gelirsin aklıma
Şiirimde bir kelimem eksik kalır
Sen gelirsin aklıma
Ve...Gitmek geçer aklımdan
Sonra korkarım
Ne zaman gitmek istesem
Gelir de beni bulamazsın diye
Ve... Sen yoksun ya hani
Müziğimde bir notam
Şiirimde bir kelimem
Hep eksik kalır

Adalar Gezisi

Ali Haydar Narođlu

Düşünsene gönül bestem
Masmavi gökyüzünün altında
Ömrümüzün en güzel yazında
Seninle adalardayız

Üzerinde çiçekli entari var
Ayaklarında beyaz bir pabuç
Ben de en sevdiğin gömleği giymişim
Kolları hafif kıvrık
Bisiklete binmişiz adaları geziyoruz

Gözlerin gözlerime deđiyor
O an başlıyor hikayemiz
Yarın yokmuşçasına gülüyoruz seninle
Dünyanın en mutlu insanı oluyorum o an

Kübra Bozdađ

Ben Kimin Bedduasıyım?

Sağırım her dilimine aşkın,
Hitabetim pek kuvvetli deđildir.
Çayımı demsiz türkümü sözsüz tüketemem.
İçime çöreklediğim bir döküm hasret,
Fıraklı bir bakış,
Aralık kapı,
Nereye deđse adım;
Orada uğurlanır haykırış...
Ben kimin bedduasıyım?
Dudaklarıma kıymıklanmış çatallı ihtimaller,
Kesinliđini yitirmiş yaşamın yetim çocuğuyum.
Gölgemde titrer yıllanmış nefesim;
Ümidimi yolunu unuttuđum günlere naklettim.
Alnıma serili bir bukile şiir,
İçerlediğim bütün mevzuları solgun bakışlarla irdelerken,
Yahu diyorum,
Aklıma nasıl mukayyet olacağım!
Mayınlı çizgiler sarmış yapraklarımla,
Kalemimden her an bir ölüm fırlayacakmış gibi.
Bağrımda kuruyan ruhumda delik deşik bir gece,
Hüngür hüngür doğuyor yıldızlar,
Gecedir insana uyumak fitratken
Fitratımı ezip ellerimle okşuyorum bütün yaralarımı.
Pencere köşelerinde damla damla çekiliyor gün yüzü,
Kararan bakışlarımda acının en acıklı sonu,
Batıyorum doğduğum güne ve
Bu defa fazlasıyla yitiriyorum aydınlığımla.

Melek Öpücüğünün

Sonrasına

Sevinç Beysun Sağar

Merhaba

Ne diyeceğimi bilemiyorum sana
Aklıma düştüğünde ruhum gölgeleniyor
Bulutlar doluyor gökyüzüme
Her an aklıma gelmediğin için vicdanım beni mi suçluyor
Özlemek değil, sahi zaten nasıl özleyebilirim ki?

Seni tanımiyorum

Tanıyamadım

Neleri seversin, nesen

Neleri istemezsin, nesen

Nelerle kavga edersin, ne değilsin

Olan mı özlem duyarız

Olmayana mı

İhtimallere mi, hayallere mi

Varlığınla kendimi mi mutlu edecektim?

İnsan insanı niye sever

Kendine iyi geldiği için mi

Ayıp kavramı boynumuza vurulmuş bir zincir mi

Bu şiirin edebi bir yönü var mı

Bu şiir mi?

Bu da şiir mi!

Ruhumun şiarının önüne ket vurmuşlar kendilerine karşı lal olmuş diller

Topyekun bir ben hakim bu altı üstü altı günde yapılagelmiş mavi yeşil kürede ki

Her 'ben' de bir çiğlik var ki mütemadiyen nahoş bir tat bırakıyor damaklarında her 'sen'in

Asıl dilemması bu milletin her sen dediğinde bizatihi sadece kendilerine sağır kulaklarına konuşuyor olması

Vücuda gelmiş her eylemin öyle hummalı bir çalışması, çabalaması olmalı dersin öyle değil mi?

Değil

Çünkü bazılarının hiyerarşisinde

Mavi okyanuslara yelken açmak değil

Al olanlara daha da al çalmak var

Çünkü bazılarının hiyerarşisinde

Kök salan varlık kendiyle olan derdi değil

Kökleşmiş olan mutlak bir körlük hali

'Ben'e ve 'sen'e, ruhlarına ve ruhlara

Bazılarının hiyerarşisinde vücut kendini şaşmış

Sen

Sen

Sen

'Ben'liği anla

Dilerim önce 'ben'ini yaşa

Mengene gibi sıkısa da göğsünü

Belki bu yolculuk

Göğsünü sikanın son nefesin olarak iktidar değiştirmesiyle bitecek olsa da

Yine de 'ben'ini yaşa çünkü;

Sen ve o birer düşman değil.

Savaşın,

Sulhla kol kola nihayete erer ancak o zaman.

Bir Şiir ve Sen

Demirkan

Bak! Ne güzel çiçekler, kırlar
Seni sordular
„Yok“ dedim,
Bilirsin sevmem yalanı.
„Gitti,
Güzeldi ve bitti.“
Kalpte bir renk,
Ondan geri kalanı
Ne yapsın gecelerce?
Hele ki;
Boya bitik,
Tuval kırık.
Bir tek „şiiir“ var
Hecelerce...

O da zaten,
Isıtmıyor çatımın altını,
Doyurmuyor
Guruldayan bir karnı,
Bir keten niyetiyle,
Üşüyen bu bedeni
Isıtmıyor...

Lakin yine de bir şiiir,
Bir şiiir ve sen...
Yoksun ama yokluğun...
Bilsen,
Yanıyorum ateşiyle
Hasretin verdiği soğukluğun

Pembe Karanfilli Adamın Hikayesi

Valide

Yalnızlığı, zihninin derinliklerine saplanmış kara bir lekeydi. Görünmez duvarların labirentinde ışığını ararken sonsuz bir mutsuzluğu kovalıyordu. "Onsuzdu". Yüreğinin bahçelerini bütün renklere kapamıştı. Soğuk ve karanlık odasında yalnız ve yalın yaşardı. Mükemmel düzenini bozmaya hiçbir mahlûkat tenezzül edemezdi. Masası, kitapları, kalemleri hepsi yerli yerindeydi. Yalnızlığı da şuradaydı işte. Tik tak tik tak. Her şey tıkırında... Monotonluğun imparatorluğunda yaşayan tek vatandaştı. Odasında bir sineğin

barınmasına bile izin vermezdi. Evinin önündeki küçük ve çelimsiz tarlayı her zaman kuru tutardı. Olur da bir ot bitiverir diye ödü kopardı. Tik tak tik tak. Bir gün uyandı. Çalıştı, çalıştı yine uyudu. Uyandı. Uyudu. Uyandı. Tik tak tik tak. Yapacağı iş değil ya bir gün çalışırken kafasını kaldırdı, penceresinden dışarı baktı. Tarlasında küçük bir pembe-lik gördü. Felaket çanları çalmaya başladı. Düzen bozuldu! İş aksadı! Saat durdu! Tik... Tak? Yaptığı işi bir kenara fırlatıp sinirle masasından kalktı. Koşar adımlarla tarlaya doğru gitti. Acele etmeliydi, saat işliyordu. Toprağın içinden fışkıran pembe karanfilleri gördü. Nazlı ve nazenin bir pembeydi bu. Etrafa baş döndürücü kokular saçan, inatçı bir pembe... Lanetler okudu, küfürler etti. Elleri kanayana kadar toprağı parçaladı. Köklerin hepsini kopardı. Gözünün görmeyeceği bir yere attı. Koşar adımlarla işinin başına döndü. Karanfiller ertesi gün aynı pembelikte fakat daha cilveli hatta daha inatçı bir şekilde tekrar bitiverdi. Adam kahroldu, mahvoldu. Pembenin hayatında yeri yoktu. Kin, öfke, lanet ne varsa toprağı kustu. Toprak bu, hepsini yuttu. Fakat karanfil buna boyun eğmedi. Hevesle, aşkla tekrar ve tekrar bitti. Kokusu her zamankinden taze, daha bir mayhoş daha bir tatlı... Adam sonunda dayanamadı. Günlük rutinine karanfilleri yok etmek için kısa bir süre ekledi. Saat işliyordu. Nefreti günbegün arttı ama vakti olmadığı için küfürleri ve lanetleri daha kısa tutmaya karar verdi. Bu kadar parçalanmaya ve yıpranmaya toprağın bile mecali kalmamıştı. Lakin karanfiller hiçbir zaman vazgeçmedi. Pembeliğini zalim bir adamın ellerine bırakmaya devam etti. Tik Tak. Tik tak. Saat duruldu. Adam ölüm sessizliğinin içine uyandı. Odası yalnız kokuyordu. Tik tak. Karanfilleri koparmak için tarlaya gitti. Adam ellerinin parçalanmasına aldırış etmeden hırsla toprağı kazıdı. Fakat pembe karanfiller orada değildi. AŞK BİTTİ.

Tutunamayanlar

Oğuz Atay

İnsan insanın sadece sevgisine
ve alakasına muhtaç.
Çünkü ben kitap değilim,
çünkü ben öldükten sonra
kimse beni okuyamaz.
Yaşarken anlaşılmaya mecburum
Bulamadığım, bulamayacağım
bir şeyi daima arıyor gibiyim.
Nedir beni mesut edecek,
ne gibi bir şeydir,
onu da bilmiyorum.
Unut,
Unutamam dediğin ne varsa
hepsini unut
Hatırlamak yorar insanı.
“Herkes bir pencere lazım,
önünde oturup her şeyi unutabileceği.”
“Unut ne yaptı sana
Unut ne söyledi
Unut ne varsa vazgeçtiğin
Yüzünde korkularla
İçinde çığlıklarla
Kalbinde simsiyahlar
Nereye gidiyorsun?”
Yatağımın karşısında bir pencere var.
Odanın duvarları bomboş.
Nasıl yaşadım on yıl bu evde?
Bir gün duvara bir resim
asmak gelmedi mi içimden?
Ben ne yaptım? Kimse de uyardı beni.
İşte sonunda anlamsız biri oldum.
İşte sonum geldi.
kötü bir resim asarım
korkusuyla hiç resim asmadım;
Kötü yaşarım korkusuyla
hiç yaşamadım.

Vakit bol bundan sonra.
Vakit çok.
Ölmek için de,
bir şeyler yapmak için de,
vakit bol, çok, çok bol.
Bolluğun değeri,
anlamı olmayacak ölçüde bol.
Ne yapmalı bu vakti?

İlkin

Turgut Uyar

Bunu kimse söylemedi belki düşündü
Çünkü vardır insanın yaşamasında
Uyku ve öfke gibi vardır
Kimse söylemedi
Tuzunu çoğaltan bir denizde
Nasıl batarsa güneş öyle bende kaçırdım
Ki gözüm bütün gün
Boyu lekelerde
Kaçırdım ama şöyle de söylenebilir
Şiirin bütün geçmişinin dışında
Önceden açıklanan her şeyin dışında
Örneğin en sıcak ülkelerin yazında
En soğukların kışında
Yanarım üşürüm berbat olurum
Hiç bir şeye yaramam
Ama yine de seni severim
O zaman sen de beni sev
Evet

Eylül'e Dair

Fahriye Ak

Mevsim sonbahar aylardan eylül, hep böyle bilir ve söyleriz. Oysa eylül bir renk cümbüşü, çok süslü bir kadın gibi cıvılcı, sarının, yeşilin, kırmızının en güzel tonlarının göstergesidir.

O çok kavurucu sıcakların bittiği, yerini tatlı tatlı okşayan rüzgarların estiği zaman diliminin adıdır eylül. En nadide tabloların sergilendiği, görenlerin hayranlıkla izlediği bir renk sarmalıdır eylül ayı. Tam da şairlerin, ressamaların, aşıkların, gezginlerin sevdiği zaman dilimidir.

Şimdiye kadar söylenmemiş en güzel aşk sözcüklerinin hatırlandığı, duyanların yeniden aşık olduğu sevda ayıdır eylül.

Eylül ayı görünüş olarak yazın bitmesi, toprağın yaprak gazelleriyle buluşması, rüzgarların, yağmurların yavaş yavaş başlaması gibi görünse de yeni bir başlangıcın habercisi ikinci bir uyanışın muazzam bir görselle gelişidir demektir.

Baharla başlayan tatlı, heyecanlı, melankolik, kıpır kıpır duygular bahar yağmurlarıyla beslenip, yaz sıcakıyla demlenip, olgunlaşıp artık hasat zamanının geldiğinin müjdeleyicisidir.

Şaşalı geçen günlerin, ayların ardından bir şurup düşünme, iç dünyamızı muhasebeye çekme, dinginleşme, her şeyi en net haliyle şeffaf ve berakça görebilme ayıdır eylül.

Platonik aşkların, geçici heves ve eğlencelerin aksine kalıcı ve ömürlük sevdaların başlangıcıdır eylül.

Dolu dolu yaşanmış güzel bir çocukluktan sonra, afacan ve haşarıklar ile geçirilen, her şeyi muzip bir edayla alaya alan sorumsuz bir gençlikten sonra, daha ayakları yere basan, empati kurabilen, farkındalığı yüksek, bakmak ve görmek sanatına merak salmış dimdik duran kaliteli bir insanı andırıyor bende eylül.

Her evde tatlı bir telaş, bir koşuşturma olur bu ayda. Kışlıklar hazırlanır. Hasat mevsiminin başlangıcıdır. Emeklerin karşılığını bulmasıdır bu ay. Sebze ve meyveler kurutulur, salçalar yapılır, tarchanalar, reçeller, turşular vs. vs. Dışarıdaki renk cümbüşü evlerin içinde de yaşanır, çetin kış şartlarına hazırlığın ayıdır eylül.

Eylül ayı bereket ayı, yardımlaşma ve paylaşmanın en güzel hali bize sunulmuş fırsatlar ve güven ayıdır, hüznün en tatlı yaşandığı zaman dilimidir.

Her güzel şeyin bir sonu olduğunu hatırlatır bize. Vedalaşmayı öğretir, hüzünlendirir, o yüzden hazzandır bir diğer adı eylülün. Önce kendini hayran bırakır, dolu dolu yaşatır veda vakti geldiğinde ağlatır, tüm insani duyguları yaşatıp öyle çıkar hayatından.

Seviyorum seni eylül, sadece bir zaman dilimi olarak değil; gizlide kalmış tüm duygularımı harekete geçirdiğin için, hayal kurdurduğun için, ümit ve korku arası yaşamayı tattırdığın için seviyorum. Tekrar buluşmak dileğiyle hoşça kal Eylül ve Hazan...

Yalnızca Sabır Kalır İnsanda

Ceren Gülüm Şahin

Geldiğim yollardan, geri döndüğümde anladım;
zerre kadar pişmanlığın, insanda vücut bulduğunu.
Ses etmeyin, şiirlerle iyileştiriyorum
dikişlerle durduramadığım kanını kalbimin.
Topladığım çiçeklerden taç yapıyorum her sene;
üzerime çöken dert bulutlarıyla birlikte büyümüş saçlarıma.
Ne diyebilirim ki...
Elinden ne gelir insanın, sabretmekten başka.
Her cümlemin sonuna veya ortasına
nokta koymayı unutmuyorum.
Bitiriyorum, bitirmek istediğim ne varsa
Kesip atıyorum kördüğüm olmuş başlangıç hikayelerini.
Tortusunu bıraksa da, en sığ yerine yaşamımın
şiirlerle yıkasam hatta yıksam bile geçmiyor.
Ne diyebilirim ki...
Elinden ne gelir insanın, sabretmekten başka.
Elimden ne gelir, bu şiiri yazmaktan başka

Fatih'te Bir Akşamüstü

Seleme Kayabaşı

Fotoğraf: Caner Cangül

Geçen zamanlardan birinde –tabii ki pandemi öncesinde bir zamanlar– yaptığım çok keyifli bir turistik geziden bir pencere de size sunuyorum. İstanbul'da kendi kendime gezmeye ve geçirdiğim 3 seneye rağmen turist olabilmeye bayılıyorum diyebilirim. Gerçi İstanbul'un büyüklüğü, oranın yerlisi bile olsanız sizi bir anda turiste çevirebilir. Bu yüzden devirdiğim üç yıl beni hâlihazırda turist kategorisinde tutacak kadar az. Her ne kadar gezerseniz gezin hala görmediğiniz, duymadığınız olanca tarih orada sizi bekliyordur ve siz de bunu bildiğiniz için pek yerinizde duramaz, gezer de gezersiniz. Gezdiğim, gördüğüm, etkilendiğim birçok yerden sizin için tarihi yarımada'yı seçtim bugün. 7 tepeli İstanbul'un o meşhur 7 tepesinin de içinde olduğu müthiş kültür yatağından bahsediyorum evet. Bu tarihi yarımada dediğimiz Fatih ilçemizin içindeki her semt farklı kültürlerle ev sahibi olmuş eskilerde. Ve bahsedeceğim ilk semt olan Balat'ta bu ev sahipliği sona ermiş değil. O zamanlarda yaşamış Rum, Yahudi, Ermeni halkları o kadar çok iz bırakmışlar ki arkalarında, yürüdüğünüz çoğu sokakta o his içinize işliyor. Sadece his de değil ayrıca. Geride kalmış kiliseler, sinagoglar, Rum patrikhaneleri sizinle konuşuyor ve "Senin yaşamadığın bir zamanlar da biz buradaydık ve var olmaya devam ediyoruz." diyorlar. Hoşunuza gitmeme ihtimali var mı düşünün. Ben de size anlattığım güzel sokaklardan geçerek yoluma koyu-

luyorum. Buyurun beraber gezelim. Bir yanda Haliç'in ıslıl ıslıl sularının tablo gibi görüntüsüyle içimizi ısıtırken diğer yanda Balat'ın eski, mütevazı sokaklarına göz atıyoruz. Yolumuz çok uzun değil. Bir ara yürürken sağ tarafımızda Fener Rum Patrikhanesi'nin görkeminden nasibini alıyor gözlerimiz. Ve hatta bir de bakmışız ki Süleymaniye Camii de uzaktan manzaramıza ilişmiş. Dedim ya; tarihi yarımada. Bu güzel yürüyüşün sonunda ilk hedefimize varmış bulunuyoruz: Balat Demir Kilise. Bir diğer adıyla Sveti Stefan Bulgar Ortadoks Kilisesi. Bu kilisenin ihtişamına bir göz atmadan önce neden bu kadar önemli bir yapı olduğundan bahsetmek istiyorum. Dünya üzerinde yapılmış 3 demir kiliseden biri olan Balat Demir Kilise aynı zamanda da geriye son kalan olma şansına erişmiş. Yani birazdan göreceğimiz kilise dünyada başka örneği olmadığı için bu kadar önemli. Bir diğer özelliği de –adından da anladığınızı tahmin ediyorum ki– tamamen demirden inşa edilmiş olması. Diğer örnekleri yok olurken ayakta kalmasının sonucu olarak da çok uzun yıllar restorasyon çalışması yapılmış. Ve işte tüm zarıflığı ile bizi bekliyor. Büyüleyen dış mimarisine bakıyoruz kilisenin. Bembeyaz işlenmiş ve adeta Haliç'in incisi gibi parlıyor. Görüntüsünde hem zarafeti hem ihtişamı yansıtmayısa bence kilisenin etkileyiciliğini artırıyor. Dış süslemeleri o kadar zengin ki her bir cephesini size göstermek istiyorum.

Gezgin

Artı olarak biz şu anda göremesek de bu üç kubbeli kilise yukarıdan bakıldığında haç şeklinde görünüyor. Yani ne yönden bakılırsa bakılsın muazzam bir estetiğe sahip. Dış mimariyle gözümüzü biraz doyurduğumuza göre artık kilisenin içine girebiliriz. Yine bembeyaz bir kapıdan içeri giriyoruz. Ama dikkatli olmanızı öneririm çünkü içerideki altın işlemler gözlerinizi kamaştırabilir. Kilise kapısından girdiğimizde sağ ve sol tarafımızda sütunları, karşımızda da ikonaların bulunduğu bölgeyi yani apsisi görüyoruz. Apsis, camilerde mihrap olarak bildiğimiz yapının büyük ve kiliselerde bulunanıdır. Burada Hz. İsa, Meryem Ana ve çeşitli olayların resmedildiğini görebiliriz. Kilisenin bu bölümü ahşap kullanılan tek bölge olarak geçiyor.

Fakat üstü tamamen altın kaplama. Daha sonra kafamızı şöyle bir çeviriyoruz ve görüyoruz ki kilisenin her bir noktası altın rengi işlemlerle dolu.

Dikkatli olun! Gözleriniz kamaşabilir demiştim. Kilisenin muazzam güzelliğine kendimizi kaptırmış şekilde ilk katı gezmeye devam ediyoruz. Hz. İsa'nın lahdini temsil eden ahşaptan bir lahit görüyoruz. Yani sembolik bir mezar. Bu lahit özel günlerde süsleniyor ve başında ağıtlar yakılıyor. Bir çeşit ritüel. Gezmeye devam ediyoruz ve yine çeşitli olayların simgelendiği ikonaları görüyoruz. Gördüğünüz her noktadan etkilendiğinizi ve geziden keyif aldığınızı umarak sizi bir de üst kata çıkarmak istiyorum. Bu harika ışıklandırılmış mimariye bir de yukarıdan bakmanın durumu nasıl farklılaştırdığına bakalım. Merdivenlerden çıkarken ortam biraz kararmış olabilir. Hatta "Gül" adı verilen ve rengârenk camlar kullanılmış pencereden gelen ışık huzmesi sizi hafif ürkütmüş olabilir. Bu hafif ürkmeyi de kilisenin gotik mimarisine borçluyuz diyebiliriz. İkinci kata çıktığımızda alt kata göre daha karanlık ve sanki gelenlerin ibadetlerine kucak açmış bir ortam görüyoruz. Kilisenin şahane avizeleri olduğumuz yeri aydınlatsa da asıl önümüze düşen ışık,

renkli camlardan gelen yansımalar oluyor. Aşağı bölüm daha çok gezi amaçlı iken burada daha çok dua edildiğini görüyoruz.

Daha karanlık olmasından kaynaklı bir mahremiyet hissinden kaynaklı olabilir. Çünkü benim de oturup kendi ruhaniyetimi hissetme arzum doğuyor. Sizde de aynı his oluştu mu merak ediyorum. Aşağıda gördüğümüz o altın parıltılara bir de yukarıdan bakıyoruz. Karanlık bir kapı deliğinden, aydınlık bir odayı gözlemek gibi gelebilir. Biz herkesi görebilirken kimse bizi görmediği hissini uyandırıyor. Bu da orada geçirmek istediğiniz süreyi uzatabilir. Ama ne yazık ki gezimizi biraz geç saate bırakmıştım. Kilisenin kapanma saati yaklaştığı için isterseniz yavaşça çıkışa yönelelim. Yine iç ürperten döner merdivenlerden iniyoruz.

Kapıdan çıkıyoruz ve içeride olandan farklı bir aydınlık yüzümüze vuruyor. Benimle bu harika tura kattığınız için teşekkür ediyorum. Ayrıca böylesine güzel bir mimaride bulunduktan sonra günümüz beton yığınlarına alışmak için kendinize birkaç saat tanıyın derim. Esenle kalın sanal turistler!

Öncelikle piyesleri, sarkazmları ve viktoryan dönemi ele alan hicivleri ile bilinen Oscar Wilde için çok karanlık bir kitap Dorian Gray'in Portresi. Tek romanı olan bu eserde umudun kııntısı yoktu. Oscar'ın son ruh halinin en büyük temsilcisiydi ve bu kalbimi en yakın hissettiğim yazar hakkında çok hüznü bir anlam taşıyordu.

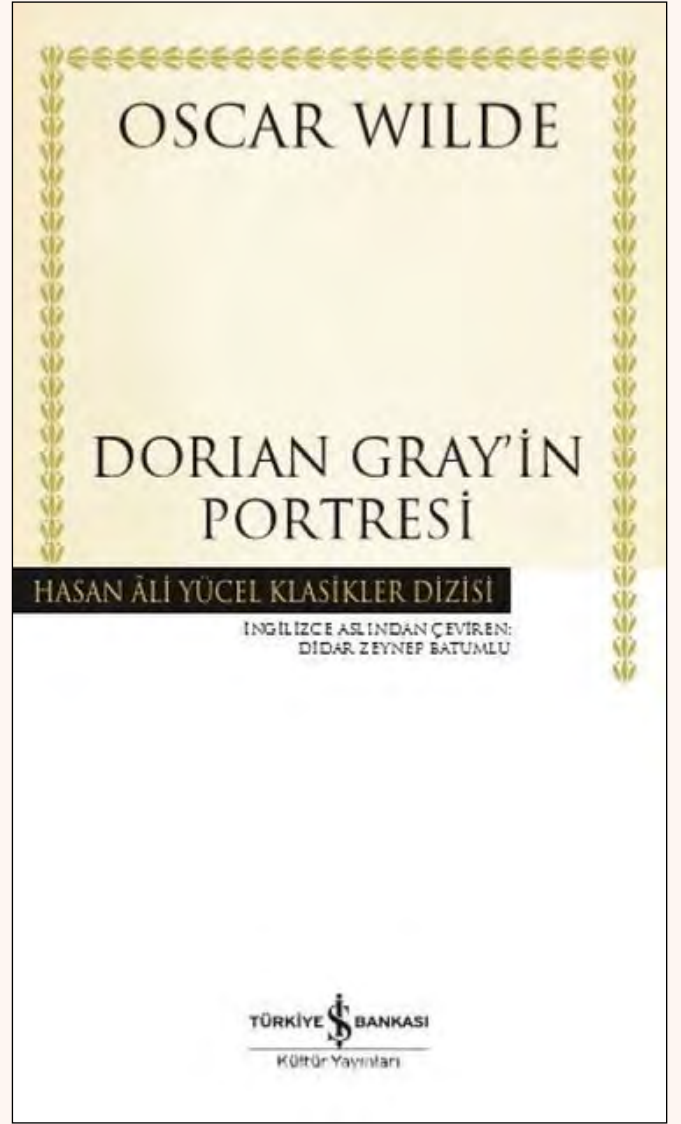
Oscar Wilde'in ruhunun parçaları, hortkuluklar gibi kitaptaki karakterlere tutunmuştu. Lord Henry, Oscar'ın keyifli anlarının, onun muazzam eleştirisel üslubunu ve çoğunlukla felsefesini taşıyan ve kitabın karanlığını kıran, yazarın yazarken ki dönemde içinde taşıdığı ve hala onunla birlikte olan komedisiydi.

Dorian Gray'in kitabın başındaki naif, kibar, utanç ama küstah tavrı ise Oscar'ın masumiyetini yitirmeden önceki halini temsil ediyordu. Dorian Gray'in Portresi, Oscar'ın Reading Hapishanesi'nde aynaya bakarken, boynuna dolayamadığı ipek şalı, ceketinde eksik nadide çiçeği, üzgün gözleri, o zamanda kullanmadığı sivri dile ile birleşmiş yüzündeki her çizginin eseri idi. Portre, Dorian'ın bütün yasaklı düşüncelerini ve eylemlerini üstünde taşımakla birlikte, insanın yüzü de Dorian'ın portresindeki gibi bir haritaydı.

Basil Hallward'ın ise sıkıcılığı gösterimi ve bir Velazquez yeteneklerine sahip olmasına rağmen çok takdir edilen bir ressam olmaması, Oscar'ın döneminin tartışılan ve bazen sırf sanatı için tahammül edilen ve bazen de sanatı yüzünden tahammül edilmeyen haliydi.

Oscar Wilde bu üç karakter için şunu söyler: "Basil Hallward benim olduğumu sandığım kişi, Lord Henry beni sandığınız ve Dorian Gray ise olmak istediğim kişi."

Dorian Gray'in Portresi'nde çok önemli iki soru vardı. Yeteneklerimiz ve güzelliğimiz erdemlerimizden

öte, tanrısal bir şekilde takdir görürse bu bizi nasıl etkiler? Bu biraz ihtimal dışı görülsede, zamanında vahşi eleştirilere maruz kalmış Oscar'ın derinliklerinde, beş çayı partilerinde konuşulmak ve Dorian gibi övgüye ihtiyaç duyduğu bir gerçektir. Bir diğer gerçek ise, insanın ölümcül günahlarının, bizi iyi yapan değerlerimizle bile ortaya çıkabileceğidir. Güzellik tehlikeliydi, takdir edilmek ise daha da tehlikeli. Sanatçıların her şeye sahip olduklarından dolayı kendilerini kaybetmelerine şahidiz. Çünkü sorun şu ki, tanrının bazı özelliklerine sahip olup, yaratsak ve eser ortaya koysak bile biz tanrı değiliz. Ne kadar hedonizmi kovalasak bile sonsuz mutluluğa sadece yaklaşabiliriz ve yaklaştıkça aslında uzaklaştığımızı fark ederiz.

İkinci soru da kitabın sonundaydı. Onca zamana, yaptıklarımıza ve yaptıklarımızdan öğrenmemize rağmen, yeniden iyi olmamız mümkün mü? Yeni bir yaşam mümkün mü? Her şeyin anısını, parlak bir bıçakla öldürebilir miyiz?

Dorian Gray'in Portresi, bunca soru ve daha fazlasını barındırmakla birlikte asla "dış görünüş yanlır" kadar basite indirgenemez.

FOTO-SENTEZ

Fotoğraf: Ziya Gül
Bişkek/Kırgızistan

Güneşi Boğmak

Süveyda Güleç

Düştüğüm bütün sayfaları toplayıp getirdim sana
Üstüm başım yara bere
Belki biraz da acım var
Zor zamanlara takıldım
Zor zamanlarda hep takılırdım
Gömleğin karanfil taşıyan yerine yakın
Benim biraz acım var

Bir limandan hatasız ayrılıyorsun
Bu gidişte canımı yakan bir şeyler var
Sanki yanibaşımda üstün açık uyumuşsun
Sanki aylar önce annemi öpmeyi unutmuşum
Sanki bu yollar önümüze yıllar diye seriliverecekmış

Bir kırık kalp konuşup duruyorsa
Bil ki ağlamamak içindir
Biraz kitapla birkaç saat
Biraz acıyla birkaç nefes
Ben seni unutmak zorunda kalsam
Ben bir şiirde sana hapsolsam
Merak ediyorum bazen
Kalbim neden hep?

Gözlerin kayıp bir şarkının ilk dizesi
Gözlerin bir şarkının ilk dizesinde kayıp
Hani sevdiğin ülkeler hayaldir ya hep
Bir zamanlar diye başlayan bütün masallar gibi
Özleme davetiye çıkaran ölümler gibi
Ama saygım sonsuz merak etme
Adını görünür yapan her kaleme

Güneşi boğacak bu gidişle kelimelerim
Güneşi doğacak
O gidişle içimde bir şeyler fena batacak biliyorum
Madem yeni gün sensiz de doğacak
Yazmaya alışık olduğum acılarım ve ben
Bekleyebiliriz satırlarca
Bekleyebiliriz satırlarda
Ölüme davetiye çıkaran özlemler gibi
Üşüyen ellerimi de alıp yanına
Bu limandan hatasız ayrılıyorum

Boğaziçi'nden Harvard'a...

Genç Girişimci Bilge Çavuş ile

RÖPORTAJ

Günümüzde çok güçlü bir iletişim aracı olan sosyal medyayı tecrübelerinizden bahsederek bilgi vermek için kullanıyorsunuz. Bu girişim, olumlu ve olumsuz anlamda size neler kattı?

Daha önce hiçbir işimden yaşamadığım manevi tatmini burada yaşıyorum diyebilirim.

Gelen mesajları gördükçe çok mutlu oluyorum; "Seni dinledikten sonra ailemin zoruyla tıp okumayı düşünürken edebiyata ilgili olduğumu fark ettim ve edebiyat okumaya karar verdim. Videolarını ailemle izledim ve onlar da bu sayede ikna oldu." gibi. Ama tabii ki zor tarafları da var. İlk başlarda takipçi az iken içerik üretmek için kendimi motive etmekte zorlanmışım. Ama iyi ki bırakmamışım, devam etmişim. Bir de tabii olumsuz yorumlar var. Ben her ne kadar kullandığım sözcükleri çok iyi seçmeye çalışsam da, insanların kendi deneyimlerinden kaynaklanan farklı algılayış şekilleri var. Sonuçta senin anlattığın şeyler karşındaki anlaşılabildiği kadar.

Harvard öğrencileri için "Olumlu yönlerinden bahsetmeyi iyi biliyorlar" demiştiniz. Türkiye'de bunun çok yaygın olmamasının temelinde kişinin kendisini tanınamaması yatıyor diyebilir miyiz?

Kişinin kendini "tanıyamamasının" çok büyük etkisi olduğunu düşünüyorum. O kadar çok "Mütevazı ol." baskısı var ki, iyi yanlarını sen kendine de itiraf edemiyorsun. Açıkçası bu baskıyı çok da samimi bulmuyorum çünkü biz genel olarak gösterişi seven bir milletiz. Örneğin, çeyiz serme kültürümüz var. Bu mütevazı bir şey mi? Değil. Böyle çelişkili durumları fark ettikten sonra, toplumsal kurallara uymak zorunda olmadığımı hissettim ve öğrendiklerimi unutmak için de gerçekten çaba gösterdim. Amerikalıların yaptığı şeyi, kendi başarılarından bahsedebilmeyi ben de kendi hayatıma yavaş yavaş adapte etmeye başladım. Bence başarılarımızı sahip çıkmak ve hikayelerimizi paylaşmak çok önemli. Kim bilir belki de sizin anlattıklarınızdan karşınızdakinin öğrenecek çok şeyi vardır.

Kişinin kendini tanıması ve sevmesi, sizin için nasıl bir anlam ifade ediyor?

Bence kendini sevmek, sahip olduğun sıfatları ve

nasıl görüldüğünü bir kenara bırakıp, özünü sevmek demek. Bir de tabii kendini çok iyi tanımak ve karanlık taraflarını (toplumun onaylamadığı taraflarını) kabullenmek ve onları değiştirmeye çalışmamak da çok önemli. Bu durum insanın daha huzurlu olmasını sağlıyor.

Bir öğrencinin üniversiteden beklentisi sizce ne olmalı?

Bence üniversiteden beklenti öğrenmeyi öğrenmek olmalı. Çünkü hayatın boyunca sürekli bir şeyleri öğrenmen gerekiyor. Bir de biz üniversiteye bize iş bulması gibi bir misyon yüklüyoruz. Aslında sen işi kendin buluyorsun. Üniversite sana çevre ve deneyim kazandırabilir, potansiyelini ve özgüvenini açığa çıkarmana, girişken olmana yardımcı olabilir. Kişinin kendini geliştirmesi lazım çünkü günün sonunda işini de kendin buluyorsun, hayatını da kendin çiziyorsun.

"Kişiyeye düşen rol" ve "avantajlar", başarılı olma yolunda nasıl bir etki dağılımına sahip?

Hani bir sürü kişiye aynı mutfak malzemelerini verirsin, fakat herkes farklı bir yemek yapar ya, bence bu da öyle biraz. O malzemelerin sayesinde sen bir şeyler yapıyorsun ama günün sonunda ortaya çıkan yemek; onu nasıl yaptığına, ne kadar çabaladığına ve özendiğine göre çok değişiyor. Malzemelerine suç atmanın senin hiçbir işine yaramayacağını fark edip, olanı kabullenip, yapabileceğin en iyi şeyi yapmaya çalışmanla alakalı. Yani temelde kişinin kendisiyle ilgili.

Sizce hayatta fırsatlar karşımıza şans eseri mi çıkar, yoksa hep bir şeyleri kovalamak mı gerekir?

Yolun başındayken gerçekten çok kovalamak gerekiyor. Üniversitenin başında bir öğrenciyken, gerçekten hangi okulda okursanız okuyun karşınıza kapılar kolayca açılmıyor. Gidip onları sizin açmanız gerekiyor. Ve buna uğraşırken yıllar geçtikçe, siz belli bir birikim elde ediyorsunuz. Tabii profesyonel çevreniz de gelişmeye başlıyor ve bir yerden sonra fırsatlar sizin karşınıza çıkıyor. O noktada da geniş bir bakış açısında, açık fikirli bir halde olmak bence insana çok farklı şeyler ve güzellikler getirebilir.

Yurtdışındaki toplum yapısıyla, Türkiye'yi kıyasladığınızda, her iki taraf için de sizin en çok hoşunuza giden ve en zorlayan durumlar neler?

Türkiye benim doğduğum yer. O nedenle buradaki aidiyet hissini çok seviyorum. Türkiye'nin zor tarafı ise, toplumun genelde çok yargılayıcı olması. Bunu fark ettiğim zaman anladım ki kendi küçük dünyamda, çevremde bunu ne kadar değiştirebilirim o kadar iyi. Belki benim gibi, birileri daha yapar ve gelecek nesillere bu yargıların önemsiz olduğu bir toplum bırakabiliriz. Amerika ile ilgili görüşlerim de tam tersi. Orada en sevdiğim şey insanların açık fikirli olması. Zorlandığım taraf ise alışık olmadığım birçok şeyle karşılaşmak diyebilirim. Örneğin yiyeceklerin tadı o kadar farklı ki, alışana kadar birkaç kilo vermişim.

Türkiye'de ne olmak istediğiyle ilgili sorular sorulduğunda net bir cevap veremeyen çok fazla genç var. Hatta bazılarının istekleri üniversiteye geçtikten sonra şekilleniyor. Sizce bu nasıl giderilir?

Birey; çocukluğundan itibaren sevdiği, yapmaktan zevk aldığı uğraşların ne olduğunu keşfetmeli ve çevresine kıyasla dikkat çeken özelliklerini bulmalı. Ve bu konuda ailelere büyük iş düşüyor. Biz farkında olmasak da, anne babamızı mutlu etmek için çok uğraşyoruz. Bu normal bir durum çünkü en sevdiğimiz insanlar. Fakat aileler de çocukların bir

birey olduğunu bilmeli. Bazen iyi niyetli bir şekilde "Çocuğum mesleğimi devam ettirsin.", "Çok başarılı bir tanıdığım var, çocuğum da onun gibi olmalı ki hayatı onun gibi olsun." diyebiliyorlar. Ama belki o yaptığı iş çocuğunu mutsuz edecek, çok para kazansa da hayatından nefret ettirecek. Hiçbir ane-baba bunu istemez çocuğu için. Fakat farkında olmadan bu noktaya sürükleyebiliyorlar çocuklarını.

İş veya sosyal hayatınızda bir kadın olduğunuz için olumsuz herhangi bir tutuma ya da davranışa maruz kaldınız mı? Ve sizce kadına karşı bakış açısı Türkiye'de ve Amerika'da farklılık gösteriyor mu?

Türkiye'de çalışırken sürekli şöyle oluyordu; mesela bir toplantıya gittiğimde üstlerim, beni sürekli "Boğaziçi mezunu" diye tanıtırlardı. Fakat bunu erkek meslektaşlara yapmadıklarını, bizim akıllı olduğumuzu bir şekilde karşı tarafa kabul ettirmeye çalıştıklarını fark ettim. "Ne olacak ki" diyebilirsiniz ama bir yerden sonra o senin içine işliyor. "Sen erkek meslektaşlarından daha aşağı seviyedesin, senin sürekli kendini ispat etmen lazım." diye düşünüyor insan... Kadına karşı bakış açısına gelince, bence arada çok fark var. Amerika'da staj yapmaya başladığım ilk gün firmadan şöyle bir mail gelmişti: "Şu üst düzey yönetici görevden ayrılmak durumunda kaldı. Çünkü bir cinsel istismar suçundan dolayı yargılanıyor." Türkiye'de maalesef bu tip durumların üstü örtülebiliyor. Kendim birebir yaşamadım ama tanıdığım insanların başına geldi, bunun üstünün örtüldüğünü biliyorum.

Boğaziçi'ndeki öğrencileri şöyle tanımlıyorsunuz; "Zorluklardan korkmayan kişiler" ve "yırtıcılık var içlerinde". Peki yırtıcılık, zorluklardan korkmamak, sizce insana ne katıyor bu hayatta? Ve bu doğuştan gelen bir şey midir?

Ben bunu sonradan kazandım, çocukken biraz sessiz bir çocuktum. Biriyle arkadaş olmaya karar verince anneme derdim ki: "Ben bu kişiyle arkadaş olmak istiyorum, beni arkadaş eder misin?". Hep böyle ilk adımı annemin atmasını beklerdim. Sonra annem dedi ki; "En kötü ne olabilir? Arkadaş olmak istiyorum dediğin zaman en kötü sana 'hayır' der. Dünyanın sonu mu? Değil." Bu benim hayat felsefelerimden biri. İş ilanı gördün, ilgini çekti, başvur. Toplantıya müdürün ile beraber gitmek istiyorsun, söyle. Gerçekten alabileceğin en kötü cevap "hayır" oluyor. Ben de çok fazla ret aldım. Ama günün sonunda benim hayatıma güzellikler getiren olayların çoğu bu şekilde gerçekleşti, kapılar bu şekilde açıldı. "Ya olmazsa?" diye düşünüp kendini geri çektiğinde hiçbir şey yapamıyorsun. Ben; "Yap, en kötü ne olacak ki? Sen yine aynı sen olmaya devam edeceksin." diye düşündüğüm zaman hayattımda ilk adımları atmaya başladım.

Bir zorlukla karşılaştığınız zaman kendinizi nasıl motive ediyorsunuz?

Zorlukların insanı geliştirdiğini düşünüyorum. İleri gitmek için zorluklara ihtiyacımız var. Ben zorluk seviyorum. Bir şey zor olmasaydı onu herkes yapardı. Bunu bu şekilde kabul ettikten sonra kendimi motive etmek için yapmam gereken herhangi bir şey kalmadı.

Zorluklar beni kendi kendine motive ediyor.

Harvard'a giden biri de üzülür mü? Yoksa hayat artık sizin için hep toz pembe mi?

Evrensel olarak insanı üzen temel şeyler vardır. Çok sevdiğin bir aile bireyinin kaybı gibi. Bunlar sen Harvard'a gitsen de gitmesen de başına geliyor. Fakat bunun dışında başarı ile ilgili olarak okuduğum bir araştırmayı ekleyebilirim: Mutluluk ile başarı arasındaki ilişkiye bakıyorlar. Mutluluk eğrisi normal bir şekilde yoluna devam ederken bir şey başardığında hafifçe artıyor, sonra tekrar aynı seviyesine dönüyor. Yani bence başarıda mutluluk aramamak lazım. Dediğim gibi mutluluk insanın kendini olduğu gibi kabul etmesinde ve içinde diye düşünüyorum. Aslında sen o şekilde içindeki gücü keşfettiğin ve parlattığın zaman dışarıdan gelen mutluluklar da üzüntüler de senin için normalleşiyor ve çok daha stabil, psikolojik olarak rahat ettiğin bir hayat yaşıyorsun.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Unutmayın ki herkesin yolu ayrı. Unutmayın ki başarının tek bir tanımı yok ve eğer kendinizden başkalarını memnun etmeye çalışırsanız emin olun gün gelecek ve diyeceksiniz ki: "Ben bunun için mi uğraşmışım, bunun için mi o kadar kendimi yıpratmışım." O nedenle içinizdeki güçle ve gerçek kendinizle ne kadar çabuk bağlantıya geçip, kendinizi tanıyıp, ona uygun adımlar atarsanız hayatta o kadar mutlu olursunuz. Bunun da yolu bence kendinizle baş başa kalmak.

Unutulmuş

İbrahim Çetinkaya

Seni
dalgaların acımasızca vurduğu
unutulmuşun kayalıklarında
yüreğinde inatla yetiştirdiğin
çiçekle buldum
kalabalıklar içinde
yalnızlık esaretinden getirdiğin
iyilik tohumlarını serptin
gönül bahçeme

Şimdilerde fizik kitabımın
formülleri arasında sana yazdığım
çıraklık şiirlerimi okuyunca anlıyorum
birlikte yaşadığımız zamanın
göreceliğini

Sarılarak yürüdüğümüz o yoldan
tek başıma geçerken
seni hatırlayacağım
kalbimdeki "BÜYÜMÜŞ" hafifliğiyle
bir de asla geri gelmeyecek
çocukluğuna rağmen
âmin dediğim
"Allah sevdiğine kavuştursun"
dualarında

FOTO-SENTEZ

Fotoğraf: Zeynep Sude Alataş
Eminönü/İstanbul

Unutana Değın

Süveyda Güleç

Bazı tarihler vardır. Hayatınızın değıştiği tarihler diye yazarsınız kenara. Onlardan önce ve onlardan sonra olarak ikiye ayrılırsınız. Olaylar vardır, o tarihlerde gerçekleşen.. Olgunlaştırırılar sizi. Bununla başa çıkamam dediğiniz ne varsa sıradanlaşır belki.

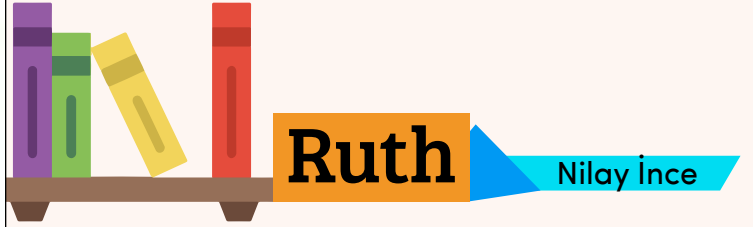
Önceki acılarınız hafif gelir artık, büyürsünüz bir anda. Geçmiş mutluluklarınız yeterlidir, fazlasını istemeyi suç sayarsınız. Özlemeyi unutursunuz nasıl olduğunu bile anlayamadan.. Kaybetmek sarsmaz eskisi gibi, vazgeçmeyi öğrenirsiniz zor da olsa, hasrete alışverişirsiniz..

Ve sonra siz hep beklersiniz... Umudunuzu yitirmeden, sabrınız tükenmeden, beklemekten yorulmadan beklersiniz.

Kalbinizin sesini dinleyip geleceğin güzelliklerini düşlersiniz. Bilirsiniz çünkü hiçbir son, bahara bu kadar yakın başlayamaz. Haklısınızdır da unutulmadan atlatılan bir anıya dönüşür geçmiş. Ancak o zaman kıymeti anlaşılır yarı acılı hatıraların...

Evet tarihler vardır birbirini kelebek misali etkileyen, Doğum ya da ölüm gibi net tarihler..

LOU ANDREAS-SALOMÉ
RUTHALMANÇA ASLINDAN ÇEVİREN:
İLKNUR İĞAN

Ruth; feminist yazar denilince akla gelen Lou Andreas Salomé'nin en popüler eseri olup yazarın bizzat kendisini anlattığı bile söyleniyor. Biz ilk önce Rus yazar Salomé'i yakından tanıyalım sonra ses getiren eserine değinelim.

1861 yılında Petersburg'da doğan Salomé, namı diğer "erkekleri sürdüren kadın", Zürih'te teoloji, felsefe ve sanat tarihi okudu. Kural tanımayan asi bir yapıda olup birçok düşünürü kendine aşık etmiştir. Evlilik teklifini reddettiği Nietzsche'nin kadın düşmanı olma nedeni olarak da gösterilmiştir. Rilke'nin en güzel şiirlerini ona yazdığı da söylenenler arasındadır. "Sadakat ve evlilik sevginin ancak katili olabilir." diyen yazarın 34 yaşına kadar bekaretini koruduğu söylenmektedir. Kısa bir dönem ilişkisi olan Freud, yazarı şöyle tanımlar: "Korkunç bir zeka..."

Onun yanına yaklaşan herkes, varlığının samimiyetinden ve uyumundan çok güçlü bir şekilde etkilenirdi; kadınlara özgü zaafların hiçbirinin, hatta insani zaafların bile çoğunun onda bulunmadığını, yaşamı boyunca bunları aşmış olduğunu fark ederdi." Yazarın, "Dünya sana hediye sunmaz inan bana. Bir yaşam istiyorsan çal onu!" sözü de ne kadar başına buyruk bir yapıda olduğunu gözler önüne sermektedir. 15'i roman olmak üzere, toplam 19 kitap yazan psikiyatrist yazar; "Anılara bağlı kalırım ancak bir erkeğe asla bağlı kalmam." diyerek ataerkil yapıya ne kadar karşı olduğunu göstermektedir.

Sıra dışı yazarımızı kısaca tanıdıktan sonra şimdi en çok ses getiren eseri Ruth'un analizine geçelim. **(Buradan sonra okuyacaklarınız kitap hakkında bilgi içerir.)** Annesi ve babası ölmüş olan Ruth, amcası ve yengesinin yanında yaşamını sürdürmektedir. Ruth'un tek bir isteği vardır; yaşadığı yerde hoş karşılanmasa bile üniversiteye gidip kendini yetiştirmek. Ama bu isteğini dillendirememektedir. Kasabaya yeni gelen öğretmen Erik, Ruth'un

söyleyemediklerini anlayıp amcasına; "Artık okuması benim sorumluluğumda, izninizle." diyerek Ruth'u, yatalak eşyle ve çocuğuyla tanıştırdı, evinde himayesi altına alıp okutmaya başlar. Erik tüm bu iyilikleri yaparken zamanla içten içe Ruth'dan etkilendiğinin farkına varır. İlk başta Erik'i babası yerine koyan Ruth, zamanla duyguları değişen ve evli olan öğretmenin kendisine karşı hissettiği yasak duygularına cevap vermeye, gizliden gizliye flört girişimlerinde bulunmaya başlamıştır. İşte bu duygu değişimini ve sonrasını etik bulmadığımdan eser hakkında genel olarak pek iyi değerlendirmede bulunamıyorum.

Geleneklere baş kaldırıp kendi ayakları üzerinde durmaya çalışan güçlü bir genç kıızı konu edilmesiyle kitabı çok beğenmişken, devamının böyle etik dışı olmasıyla maalesef kitap hakkındaki tüm sempatiyim yok olmuştur. İşte bundan dolayı bu klasiği yaşı küçük genç arkadaşlara pek fazla öneremeyeceğim.

Sağlıkla ve kitapla kalın, sevgiler...

Karikatüristik

Çizim: Fatma Ebrar Özdemir

Karikatüristik

KONSERAN'I

Yüksek Sadakat

*Dinle uzaktan küllerin arasından madem
her şey biter yine başlar yeni baştan*

**"O an bir daha böyle mutlu olamayacağımı
düşünmüştüm, tabii ki yanılıyordum yani
umarım :)"**

-Zeynep Alataş

Başucumda geçmişten bir resim var

**"Işıkların birbirine karışıp yeni renkler oluştuğunu
izledim ve sesteki kulağım patlıyordu
ama buna hiç aldırmıyordum :)"**

-Gül Çiçek

Can Bonomo

Yüksek Sadakat

*Haydi kalk gidelim bu şehirden gün
doğarken ya da güneş batarken*

**"Genç olduğumu hiç bu kadar hissetmemiştim.
Yaşamamın müzikle eş değer olduğu harika
zamanlardı "**

-Seleme Kayabaşı

Durak

Aybike Ulubaş

Uykumu yavaş da olsa bana oldukça ani gelen bir duruş bölüyor. Sarsılmanın verdiği korkuyla etrafıma bakıyorum. Gökyüzü hala karanlık. Hala gece demek ki.. Bulduğum kompartı-
manda tek başımayım. Bunu sağlamak adına 4 bileti de ben satın aldım. Uzun süren tren yol-
culuklarında yalnız kalabilmek için başka çarem kalmıyor. Belki hayat yorgunluğundan belki zaten çokça kalabalık olan kafamın içindeki düşüncele-
rimin huysuzluğundan... Ama inanın böylesi daha çok daha iyi.

Camım çok kirli. Ya-
nımda getirdi-
ğim peçetelerle temizlemeye uğraştım fakat nafile. Camın öteki yüzünden silinmediği sürece böyle kalacak gibi gözüküyor. Aklıma trenin uykumu bölen duruşu geliyor. Acaba inip temizlesem mi? Boyum bu camı silmek için yeterli mi?

Bunları cama dikkatle bakarak düşünüyordum. Tam sırada gecenin karanlığından ötürü daha önce varlığından habersiz olduğum karşıdaki binanın üçüncü katında bulunan dairenin ışıkları yanıyor. Gözlerim istemsizce oraya kayıyor.

Perdeleri açık kalmış. İçerisi oldukça net gözüküyor. Bir an yaptığım şeyden utanıyorum. İnsanların evlerinin içine gizlice bakmanın ayıp olduğunu söylerdiler annem. Fakat gözlerimi alamıyorum. Ayıpların ve yasakların verdiği o gizli haz beni çoktan ele geçirdi.

Bir adam ve bir kadın var içeride. İkisinin de yüzleri kıpkırmızı olmuş. Adam çok terliyor olmalı ki arada alnını koluyla siliyor. Bazen sırayla bazen aynı anda konuşuyorlar. Birisi konuşurken diğeri ona nefret ve acımayla bakıyor. Susuyor o konuşurken fakat asla dinlemiyor. Sırasını bekliyor.

Belki düşünüyor 'ona hangi kelimelerle en fazla zararı verebilirim' diye. Eğer biri sırasını beklemeye daha fazla dayanamayıp söze zamansız başlarsa karşıdaki bütün gücüyle onu engellemeye çalışıyor. Fakat sonunda kaybediyor. Çünkü sıra çoktan diğerine geçmiş oluyor. Bu bir döngü. Fakat elbet bir yerde duracak. Elbet vazgeçecekler bu yorucu savaştan. Bitecek. Ama son olmayacak bu. Tekrardan başlayacak. Belki birkaç gün sonra belki birkaç saat... Saat sabahın 3'ü. Bu saatte olanca gücü, öfkesi ve şiddetiyle kavgaya tutuşturan bu sevdada beni derinden

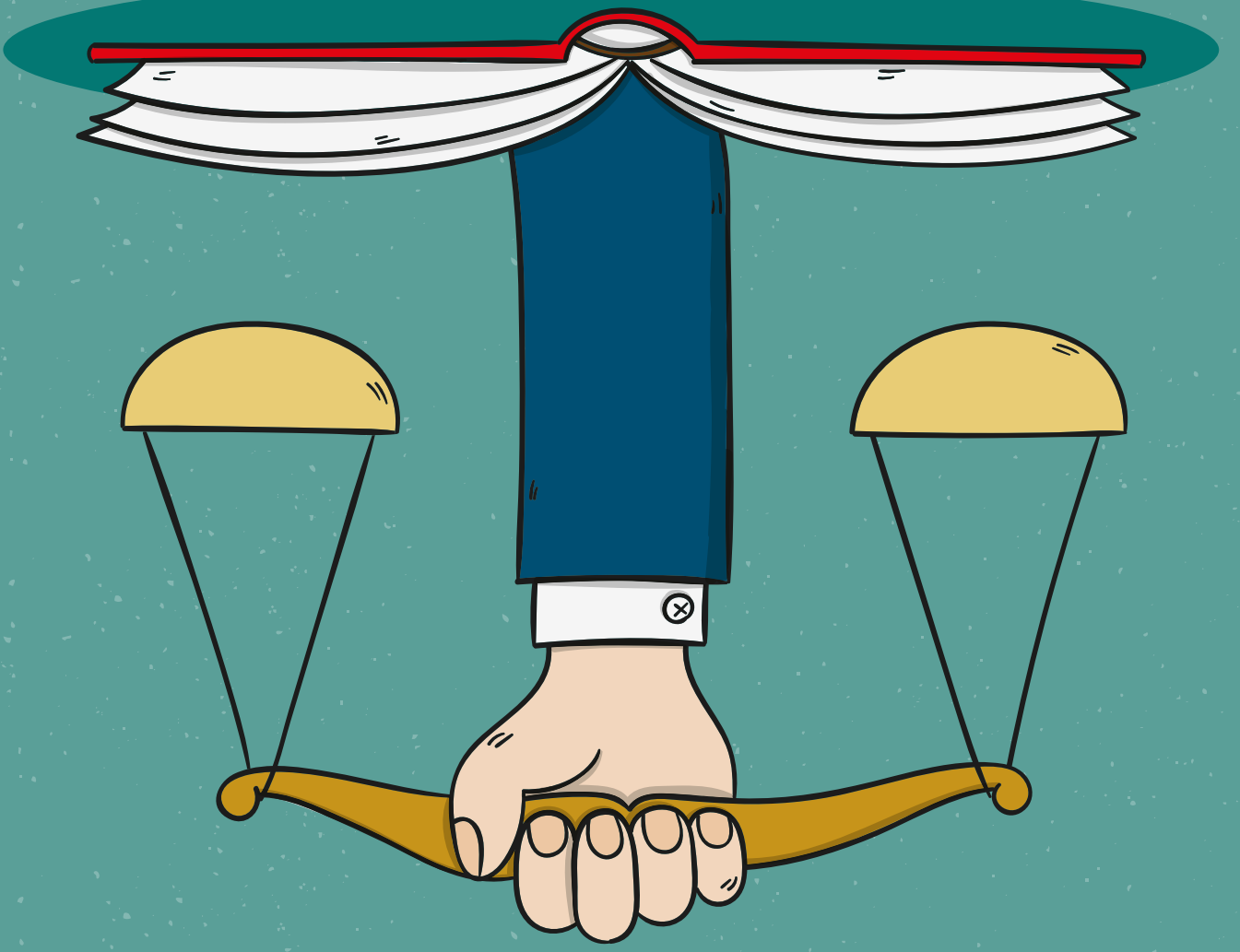
sarsıyor. Birbirlerine bakışları, dudak hareketleri ve bedenleri ele veriyor onları, seviyorlar. Hem de çok seviyorlar. İkisinin de kalbinin bir köşesi karşısındaki pamuklara sarıyor. Fakat dışarıdan bakacak olursanız yangınlara atacak kadar büyük bir öfkeye şahit oluyorsunuz. Ellerinizi terleten, ağzınızı kurutan, kalbinizi kilometrelerce koşmuşçasına çarptıran bir öfke. Bunu

yaşamak zorundalar. Ellerindeki teri ve kalplerindeki yorgunluğu birbirlerine göstermek zorundalar. Nasıl acılarımızı, kederlerimizi döküyorsak sevdiğimizizin önüne, öfkelerimizi de dökmeliyiz. Bizi biz yapan her şeye şahit olmadan bizi tanıyabilir mi?

Trenin bir anda hareket etmesi beni tüm düşüncelerimden sıyrıyor. Korkuyla irkiliyorum tekrardan. Gözlerim perdesi açık unutulmuş pencereyi arıyor. Buluyorum fakat yavaşça uzaklaşıyoruz ondan. Biraz sonra tamamen gözden kaybolacak. İçim üzüntüyle doluyor. Uzun zaman sonra duyguların bu denli yoğun olan o denizine beni atan bu pencereye son bir kez kederle bakıp arkama yaslanıyorum.

Aklıma camımı silmediğim geliyor. Bunu bir sonraki durakta tekrar düşünürüm..

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi

Madde 8

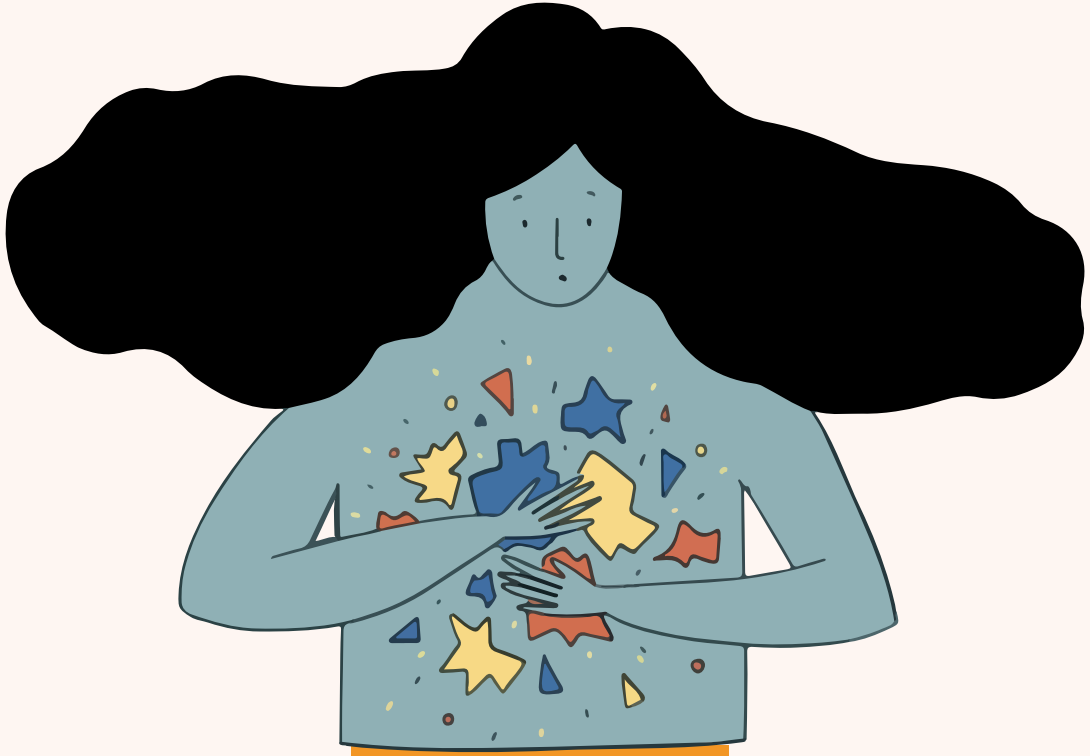
Herkesin anayasa yada yasayla tanınmış temel haklarını çiğneyen eylemlere karşı yetkili ulusal mahkemeler eliyle etkin bir yargı yoluna başvurma hakkı vardır.

Madde 9

Hiç kimse keyfi olarak yakalanamaz, tutuklanamaz ve sürgün edilemez.

Madde 10

Herkesin, hak ve yükümlülükleri belirlenirken ve kendisine bir suç yüklenirken, tam bir şekilde davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakça ve açık olarak görülmesini istemeye hakkı vardır.

Aşka Dair Paranoya

Hacer Zeren

Geçtiğimiz Nisan ayından bu yana kupkuruydu yaşam ve ben kurumuş bir ağacın yere düşen son yaprağıydım. İtiraf etmek istemiyordum ama duyguya dair tüm ümidimi orada bırakmıştım. O'nda.

Bir şey kıpırdamıştı içimde tanıştığımızda, bin yıldır uykuda olan. Hissediyordum evet, hissedebiliyordum. Oradaydı tüm duygularım. Bir yere gitmemişler, açığa çıkmak için zaman kollamışlardı.

Özleyebiliyordum. Sabırsızlanıyordum sesini duymak, bir 'günaydın' mesajını görmek için. Her sabah oradaydı, benimle. Belki de ben unuttuğumu zannettiğim duygularımı keşfe dalmışken öyle hissettim.

Bir gün başka biri olduğunu fark ettim. Ben O değilmişim meğer, sevdiği bir başkasıydı. Fark ettiğim an çark etsem de düpedüz hayal kırıklığının dibini boylamıştım. O'na hiç itiraf edemedim. Bilakis yalan üzerine yalan kurdum ve zihnimin ürettiği, kurmaca yalanlara sığınıp O'na da hiç üzülmemişim gibi davrandım. En büyük hayal kırıklığımdı oysa. Sevmeye, sevebilmeye dair son ümidimdi. Ben bütün ümitlerimi onda yaşatırken, o başka bir aşka ağlıyordu.

Günlerce düşünüp durdum. Dürüst olup olmadığını sorguladım. Ben çok mu dürüsttüm sanki. Hiç içimde var olmayan duygulardan söz etmemiş miydim kimseye, O'na karşı hep samimi miydim? Yooo. Ama insan işte, önce karşısındakinin kim olduğunu sorgular, kendisini teraziye koymadan. Hep başkaları sorumludur başımıza gelenlerden! Sormayız bizde kim ne kadar diye. Sormak istemeyiz.

Sonraları O'nu, onun bana hissettirdiklerini, yeniden hissedebildiğimi unutmak için çok debelendim. Yeni arayışlara girdim hatta. Belki, diye diye açtığım tüm ümit kapılarını kapattım. Kimsenin yüzüne bakmadım, aklımda sorularla. Denemek için çaldığım her kapının arkasından ürkek, mızımız bir çocuk gibi baktım. İçeriye girmeye hiç yeltenmedim.

Girmek isteyen 'buyur' etmedim.

Hala arıyorum; ben var mıyım, aşk bende nerede, hissedebiliyor muyum, yeniden sevebilecek miyim? Bilmiyorum. Aylardır içimde olan ve kimseye itiraf edemediğim bir arayış bu. Tek korkum; ya sonsuza dek sürerse! Hiç bitmezse.. Ve ben yeniden sevmeyi hiç beceremezsem.

Çemberimde Gül Oya

Nesrin

Selda Alkor, Özge Özberk, Mehmet Ali Nuroğlu, Melisa Sözen, Işıl Yücesoy, Kenan Bal, Şerif Sezer, Suzan Aksoy, Tuba Büyüküstün

2004 yapımı olan bu dizi, bizi 1970'lerdeki Yurdanur ile tanıştırır. Yurdanur, bir iş adamının kızıdır ve sağ sol davası olarak da bilinen ve o yıllarda sıkça yaşanan, arkadaşının yaralandığı bir üniversite çatışmasında Mehmet'le tanışır. Mehmet ve Yurdanur'un hikayesi böyle başlar. Hikayeyi yıllar sonra, Yurdanur, kızı Feriha'ya anlatırken öğreniriz biz de. Feriha'nın bu anlatımlar sırasında annesinden öğrendikleriyle hayata bakışının şekillenmesi ve kendisini keşfetmesi ise günümüzde (2004) devam eden bir diğer hikayedir. Dizi, bu iki hikaye arasında gidip gelen olayları konu alan ve hiç sıkılmadan izleyeceğimiz bir serüven sunuyor ve diyor ki; "Herkesin bir hikayesi vardır, bazıları anlatılmaya değer."

Yurdanur ve Mehmet'in aşkı o dönemin bütün zor şartlarına rağmen büyüyüp gelişen, hayatlarına giren her karakterin boyasıyla renklenmiş bir aşktır.

Dizinin diğer karakterlerine de kısaca değinelim: Bir konakta Türkiye'nin farklı coğrafyalarından, farklı değerleri olan insanlar bir arada yaşamaktadır, küçük bir Türkiye örneği diyebiliriz. Kızı ve damadı Almanya'da yaşayan Suna,

torunu ve babası, Urfa'dan göç eden Sultan, kızı ve kocası, pavyonda şarkıcılık yapan Canan ile sevgilisi ve Yurdanur ile Mehmet. Bir de konağa ara sıra uğrayan konağın sahibi, Rum Madam Nikki var. Yurdanur'un iş adamı babası ve annesi de dizinin önemli karakterlerinden.

Her karakter ve yaşamı, hikayeyi ayrı bir güçlendiriyor. Suna'nın pozitif enerjisini görmek, Sultan'da bir Anadolu kadını tanımak, Canan'ın hayatında bir Yeşilçam filmi izlemek, ve tabii ki Yurdanur gibi güçlü bir duruşa nasıl sahip olunur öğrenmek isteyenler bu diziyi mutlaka izlemeli.

Yönetmen koltuğunda Çağan Irmak olduğunu da belirtmeden geçmeyelim.

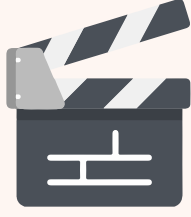
"Şu odadan çıkıp üşümeyi denesene baba."

"Hep böyle karanlık mı olacak Mehmet, hiç ışık olmayacak mı?"

"Onlara Türkiye'yi sevmeyi anlat, çünkü birileri bunu hep yanlış anladı."

Bu cümleler de diziden aklımda kalan sevdiğim cümleler.

Herkese en az benim kadar zevk alarak, daha da önemlisi anlayarak izleyeceği keyifli seyirler dilerim.

Şampiyonlar

Aykut Karanfil

Merhabalar, bu yazıda sizlere asla pişman etmeyecek kalitede ve güzellikte bir film önereceğim: "Şampiyonlar."

Marco, profesyonel bir basketbol takımının yardımcı antrenörü olarak görev aldığı bir maç esnasında, takımın koçu ile tartışır ve daha sonrasında mahkeme tarafından 90 günlük zorunlu hizmet görevine çarptırılır. Eşiyle sorunları olan Marco'nun, kariyeri de hızla düşüşe geçmişken şartlar onun için daha da işin içinden çıkılmaz bir hale gelir. Zorunlu hizmetini zihinsel engellilerden oluşan bir basket takımını eğitmek ile geçirmesi gerekmektedir.

Son zamanlarda her bir karakterini bu kadar çok sevdiğim bir film izlediğimi hatırlamıyorum desem yanlış olmaz sanırım. Ve filmi izlerken bir bakıyorum kahkahalar atıyorum, bir bakıyorum hüzünlenmişim. O hüznü bazen sadece 40-45 saniyelik bir diyalog ile verebilmişler. Bu çok hoşuma gitti benim. Filmin diğer sevdiğim yanı ise engelli sömürsü yapmaması oldu, neyse onu göstermişler. Onların da bir birey olduğunu, kimsenin onlara acımasına ihtiyaçları olmadığını çok güzel bir şekilde anlatmışlar. İzleyince bana hak vereceksiniz diye düşünüyorum.

Bu filmi o kadar gönül rahatlığıyla öneriyorum ki size anlatamam. Lütfen izleyin, izlettirin. Gerçekten asla pişman etmeyecek kalitede ve güzellikte bir film. Herkese keyifli seyirler.

Yönetmen: Javier Fesser

Yıl: 2018

IMDb: 7,3

Tür: Dram, Komedi

Dünyanın Soğuk Cenneti: Norveç

Buse Yılmaz

Hayatımın hiçbir döneminde genel yargının aksine Norveç sevdam olmadı. Fakat yaklaşık bir yıl öncesinde Norveç'e yerleşmek üzere geldim. Geldim, yerleştim ve artık burası gerçekten evim oldu. Size bu yazıda; "Başkenti Oslo'dur, krallıkla yönetilir, parası Norveç Kronu'dur" gibi internet bilgilerinden ziyade kendi deneyimlerimi, gözlemlerimi aktaracağım.

Norveç'te ilk zamanlarımı hatırladıkça gülerim. Buraya geldiğim ilk gün dışarı çıkmıştım. İlk defa sokaklarında geziyordum ve arkadaşşıma demiştim ki; bugün resmi tatil mi? Meğer sokakların normal hali bu kadar tenhaymış. İstanbul'dan gelen masum bir Anadolu insanı olarak, bunu kabullenmem çok uzun zaman almıştı. Ülkenin nüfusu yaklaşık 5 milyon. Yani İstanbul nüfusunun üçte biri diyebiliriz. Bu sebeple ilk geldiğimde yaşadığım şok gayet normal sanırım.

Norveç'in toplum yapısı sadece nüfusla da açıklanamaz bence. İnsanların eğitim seviyesi çok büyük bir etken. Ülkede eğitim ücretsiz, bundan dolayı insanlar mutlaka üniversite okuyorlar, hatta birkaç kez okuyanlar da var. Daha ilkokul çağlarından itibaren İngilizce

seviyeleri çok iyi oluyor; sokaktaki çocuktan, otobüs şoförüne kadar herkes kendini en az iki dilde çok rahatça ifade edebiliyor.

Eğitim sistemlerinde en çok dikkatimi çekenler anaokulları ve interaktif sistemleri: Burada çocuklar bir yaşında anaokuluna başlıyorlar. İki yaşından itibaren ise zorunlu. İnteraktif sistem ise şöyle oluyor: Ders esnasında öğretmen sadece 10 dakika konu anlatıyor. Geri kalan süre sınıfta çocukların grup tartışmaları, kendilerini ifade etmeleri ile geçiyor.

Peki neden en mutlu ülkelerden biri Norveç?

Bunu idrak etmek için buraya turist olarak gelmek bile yeterli olabilir. Burada yaşayan hiç kimse diğer insanın hayatına ilgi duymuyor, merak etmiyor. Özel alana ve özel yaşama saygıları çok fazla. Rahatsız olma ihtimalinize binaen sizinle trende, sokakta bile göz göze gelmemeye dikkat ederler. Yeni tanıştıkları insanlara isim ve soy ismin ilerisinde kişisel sorular sormamaya dikkat ederler. Daha da önemlisi hayatlarında kaygı ve stres yok. Gelir, çok düzenli bir şekilde dağılmış. Market görevlisi ve akademisyenin maaşları arasında uçurum bir fark yoktur ve bu sebeple de her-

kes sevdiği işe, ilgi duyduğu alana yöneliyor. Harika doğal güzelliklere sahip olmalarının da çok etkisi var elbette. Her evin, sokağın yolu bir göle ya da manzaraya çıkar. Dağ gezisi yapmaya çocukluk yaşlarından itibaren bayılırlar. Hatta çok meşhur bir cümleleri vardır; “Ut på tur aldri sur!”. Yani; “Doğa gezisine çık, asla sinirli olma!”.

Hep somon mu yiyoruz?

Evet.. Şaka bir yana Norveçlilerin yemek kültürü çok kötü. Bunu kendileri de kabul ediyorlar. Genellikle patates, kahverengi peynir (brunost), somon, waffle ve pizza tüketiyorlar ama

bundan şikayetçi değiller çünkü yemek çok da önemli bir şey değil Norveçliler için. Onlar için doymuş olmak asıl mevzu.

Bu hayaller ülkesi Norveç’in hiç mi olumsuz yanı yok peki?

Tabii ki var. 6 ay süren kış, ve bu kış süresinde havanın öğleden sonra saat 3 gibi kararması insanları depresyona ve vitamin eksikliğine sürükleyebiliyor. Sosyal hayatta da insanların fazla bireysel olması, bizleri yalnızlığa itebiliyor. Ama yine de Norveç’te yaşamak, Norveç’te olmak hepsini unutulabilir kılıyor.

Yağmur Mavis

Burçin Laçın Altay

Akşamüstleri yasemin kokuyor içli içli
Biraz hüzün serpiyor, biraz sevinç elleriyle
Yüzüne bir tebessüm iliştirir sinsi
Sevdiriyor kendini iklimler birden
Birden unutturuyor gözyaşıyla yıkanan geceleri...
Yeryüzünde damlaların ruhu dolaşiyor,
İçini ferahlatıyor evrenin ve senin...
Kaldırmışsın başını ellerin gökyüzünde
Dönüyorsun kendi düşlerinin etrafında
Her şeyi unutmak istercesine...
İslatsın istiyorsun kalbini
Yıkasın, yıkasın, yıkasın...
Kalmasın hiç bir tortusu hüznün ve acının...
Çözölsün istiyorsun, ısladığı yerden başlayarak,
Buz tutmuş tüm yürekler...
Bir yağmur yeter...
Bir yağmur yeter...
Damlalar karışsın gökyüzünde
Bulsun seni yeryüzünde,
Yakalasin yar yüzünü, yüzünde...
Hiç bırakmasın istiyorsun...
Yağsın üzerine ince ince, yeniden...
Bir mavilik tutsun seni ellerinden damlaların elleriyle,
Öyle bir tutsun ki!
Hiç bırakmasın istiyorsun...

Hatice Işık

Göç Mevsimi

Göç mevsimi...
Sen yine turuncunun en güzel,
renklerine boya hüznünü...
Gök ve deniz kalsın
Umudun, sevginin adı mavi.
Savur tuvale fırçanı çiz hüznün
en güzel manzarasını eylül.

Ranza Konuşuyor

Rıdvan Yıldız

Ranza konuşur pencere susar
İlk düştüğü gün o ilk gece ağlayınca
Gözyaşı sızar kandan içeri

Kimsesi yok dağdaki ceylanın
Yatılı bölgede küçücük elleriyle bir yavrunun
Ardından avcı susar silah sabırsız
Bir zeytin tanesi çeyrek ekmek
Sabahın kalbi nezaret, paslı kilidi

Gece yastığında üç kuruşluk
Uykuyu ihbar eden rüyalar
Gündüz riyakar müdür, bozuk kitap
Bir de üstüne çullanıyor her sabah doğan annesizlik

Suya sesleniyor tozlar sıcak havada
Dalda ötmeye zaman buluyor utanmaz hatip
Yoksulluktan haberi yok karganın

Çorabı yırtık ayağı buz çocuğun
Bundan her oyunun sonunda kaybetmiş oluşu

Soğuk kentin miadı olmuş düşlerinde
Geceleri yarı aç kursağından
Ucuza bastırılmış müfredat geçiyor

Çocuğun iç dersinde icat edilmemiş
Kötü mektebin kargaşaları

İzah etmeliyim ki ben de
Bir yaz kadar yaşamadık şu dünyada
Açıp göstersem çocukluğumu
Evrenin tüm melodileri susar

Yatılı günleri küfürlü vesikalık fotoğraflarda
Ranza konuşur pencere susar çocuk ağlar
Hele aç yatıyorsa ay doğmayan gecelerde
Kimsesizlik seslerinin koynunda

Ateş-i Suzan

Gürhan Gürses

- Bakışların! dedi.
- Evet ne olmuş bakışlarıma?
- Bakışların! dedi bir daha.
- Evet n'olmuş?
- Beni yakan ve canıma can katan bakışların. Kavurdu o bakışların beni, ilk gördüğüm andan beri.
- Benim bakışlarım mı yakmış seni?
- Evet, senin bakışların...
- Nasıl yani anlamadım ki?
- İnsanın içine işliyor, zehirli bir ok gibi. İnsan hedef eder mi gözlerini o zehirli oklara? İşte ben ediyorum seve seve... Gözlerinden olsun olacaksa ölümüm.
- Yapma Allah aşkına! Gayet sıradan bakışlarım var. Çık çarşıya bak insanların gözlerine. Onlardan farklı değil benim gözlerim!
- Sen karşında durmuyorsun ki! O bakışların nasıl da nişan aldığını ve nasıl da ateşlendiğini görmüyorsun ki! Bu yüzden hiç konuşma ve itiraz etme! Bunu asla öğrenemeyeceksin. Ve kimsenin bakışı senin bakışın gibi değil! Yusuf, Züleyha'ya baktığı gibi baktı mı başkasına, ya da Züleyha, Yusuf'a baktığı gibi baktı mı bir başkasına?
- Hayır bakmadı.
- O zaman sus da gözlerin konuşsun!
- Ne kadar anlam yükledin gözlerime. Bir çift kahverengi göz. Hiç de dikkat çekici bir yanı yok. Rabbime çok şükür ki herhangi bir göz problemim de yok. Bak bu yönden gerçekten mükemmeldir gözlerim.
- Hani Azrail gelip de can alır ya sen de bakışlarınla geldiğin zaman bana Azrail gibi oluyorsun. Canımı alıyorsun adam, canımı! Bu kadar ölümcül bakma bana! Dayanamıyorum bil. Göğü delen bir ışık... Dağı düz eden bir nur... Okyanusun dibine işleyen bir hat... Bir şeyi yakmak istersem eğer senin bakışlarını ödünç alabilirim ateş niyetine.
- Yok, sen başka alemdesin bugün, beni anlamıyorsun.
- Anlıyorum seni de sen benim gördüğüm gibi gör-

- müyorsun kendini. Ondandır anlaşılamadığımız. Yoksa bakışların mükemmel zaten.
- Ben ne diyorum sen ne diyorsun ya!
- Haklısın ben harika ötesi diyorum bakışlarına sen öyle değil diyorsun.
- Kafayı yiyeceğim.
- Bence de o gözler, o bakışlar bende olsa ben de kafayı yerdim aşırı ilgiden.
- Sen ne içtin bu akşam söylesene!
- Bakışlarını içtim bir su gibi. Yaz günü susuzluktan kuruyan dudaklarıma buz gibi şışeden içtiğim suya benzetiyorum bakışlarını. İçime geçiyor, içime işliyor her bir bakışın. Rabbim eksik etmesin üzerimden.
- Şimdi de kutsala bağladın!
- Birer kutsal metindir bakışların tabii ki. İnanmak lazımsız, sakınmak lazım her türlü kem bakıştan ve sözden. O güzelim gözlerin cennete açılan kapı değil de nedir? Günahlardan arınmamızı sağlayan ab-i hayat değil de nedir?
- Tabii tabii...
- İşte şöyle... Kabul edeceksin bunu. Ya kirpiklerini yumacaksın kimseye bakmayacaksın bir ömür boyu ya da ardına kadar açacaksın kirpiklerini bakacaksın güzel olan her şeye. Çünkü çiçeklerin güneşe ihtiyacı var.
- Susuyorum daha! Nasılsa gözlerim konuşuyormuş, öğrendim şimdi.
- Rabbim dağına göre kar verir. İyi ki farkında değilsin. Öldürücü olabilir bakışların. Bunun farkında olseydin eğer nice gönlü katleddin. Bakıp geçerdin herkese, taramalı bir tüfekte tarar gibi herkesi.
- Bakışların! dedi. "Ateş-i suzan mısın ey yâr?"
- Biliyorum yakıcı ateşim, lütfen sus! dedim. Gözlerimi diktim gözlerine. Saatlerce konuştuk göz göze. Kelime dağarcığımın ne kadar da geniş olduğunu öğrendim susunca. Ve gözlerimin ne kadar güzel gördüğünü anladım.

Babil'deki İskender

Remzi Tepe

Alexander Entering Babylon, or The Triumph of Alexander
Charles Le Brun
1665

Resim, İskender'in, İssos'ta* (şu an ki Hatay'ın Erzin ilçesine yakın bir antik şehir) Ahameniş İmparatoru 3. Darius'u ezici bir üstünlükle yendikten sonra ünlü Babil şehrine girişini temsil eder. Atlı ve altın kaplamalı arabanın üzerindeki figür İskender'dir ve etrafındaki atlılar da ünlü komutanlarıdır. Ayrıca arkada ufukta gözükten büyük bahçe ise ünlü Babil'in Asma Bahçeleri'dir. Soldaki heykel Semiramis figürüdür. İskender'in elinde tuttuğu skeptron (asa) ise

kendisinin mutlak monarşisini temsil eder.

Şimdi gelelim resmin yapıldığı dönem için nasıl bir önem arz ettiğine; resim az önce dediğim gibi Fransa Kralı Louis XIV** namı diğer Güneş Kralı (le Roi-Soleil) veya Büyük Louis (Louis Le Grand) adına yapılmıştır. Louis XIV'ün bu adlarla anılmasının sebepleri halka yaptığı sert uygulamalar ve tahttaki uzun saltanatıdır(en uzun süre tahta kalan Fransız kral -72 yıl-).

Le Brun'un bu resmi yapmasının sebebi ise Louis XIV'ün mutlak monarşisini İskender'e benzetmesidir. Ünlü bir söz olan "Devlet benim!" de zaten Louis XIV tarafından söylendiğinden bu tahminler gayet yerindedir. Neyse ki Louis XIV'ün ölümünden yaklaşık 70 yıl sonra Fransız Devrimi ile mutlak monarşiye ağır bir darbe vurulmuş ve zamanla Fransa'nın şu anki özgür, laik ve cumhuriyetçi haline gelmesine ön ayak olmuştur.

*İssos Savaşı'nı anlatan Albrecht Altdorfer tarafından yapılan resmi ikinci fotoğrafta görebilirsiniz.

** Louis XIV'ün Hyacinthe Rigaud tarafından yapılan portresi ise üçüncü fotoğraftadır.

Sonbaharın

Sakin Sessizliđi

Ömer Faruk Albayrak

Kalbimde batan güneş
Gün ađarınca neden kaybolur

Geceleri ise dinmeyen acım
Gün dođunca neden katlanır

Baharda yelle gelen esinti
Neden ferahlatmaz beni

Sonbaharın sakin sessizliđi
Nedir içimdeki fırtınaların sebebi

Papatya

Fatma Çiftçi

Hangi memlekettesin papatyam
Hangi kırları süslersin
Hangi ellerde bırakırsın
Kokunun izini
Kaç sevdanın bilinmezliđine
Fal açarsın?
Kaç saçta renklerini kamaştırırsın?
Hangi memlekette zarif bedenin?
Kırların haylazı papatya
Toprağımı mı sevmedin de
Uđramadın gönül bahçeme
Duvarlarım mı yüksek ki
Göremedin beni
Göstermedin seni
Yokluğun bitirecek beni
Sonum olacak bu boşluk
Anlıyor musun beni duyuyor musun çiçeđim
Mütevazı sevdiğim
Kalender güzelim
Toprak olacak bu bedenim
Öleceđim diyorum öleceđim
Ellerimde kokun kalsın son isteđim.

RAF

Eylül
2020

rafdergi20@gmail.com

raf_dergi

raf.dergi